



BELARUS CUMHURİYETİ

ÜLKE RAPORU



2016

1. GENEL BİLGİLER

Ülke adı: Belarus Cumhuriyeti

Yönetim biçimi: Cumhuriyet

Başkent: Minsk

İdari bölümler: 6 Bölge (Brest, Homyel, Hrodna, Mahilyow, Minsk, Vitsyebsk)
ve 1 Belediye(Horad Minsk)

Nüfus: 9,6 Milyon

Nüfus Artış Hızı: % -0.19

Dil: Rusça, Belarusça, diğer

Etnik Gruplar: Belaruslu %83.7, Rus %8.3, Polonyalı %3.1, Ukraynalı %1.7, Diğer %2.4,

Din: Ortodoks Hristiyan %80, Katolik Hristiyan %14, Protestan Hristiyan %2, Musevi ve diğerleri %4.

Parası: Belarus Rublesi

Okuma Yazma Oranı: %99,6

Cumhurbaşkanı: Aleksandr LUKASHENKO (1994'den beri)

Başbakan: Mikhail MYASNIKOVICH (2010'dan beri)

2. DİPLOMATİK TEMSİLCİLER

Belarus Ankara Büyükelçisi: Ekselansları Bay Andrei V. SAVINYKH (Mart 2014'den beri)

Belarus Ankara Büyükelçisi Ekonomi Müsteşarı: -Bay Evgeny LİPEN

Belarus İstanbul Başkonsolosu: Bay Igor BELY

T.C. Minsk Büyükelçisi: Kezban Nilvana DARAMA

3. TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

GSYİH: 150.4 Milyar Dolar (2015)

Büyüme: % 2.1 (2015)

GSYİH - sektörlere göre: tarım: % 9.2, endüstri: % 46.2, hizmet: % 44.7 (2015 verilerine göre)

Enflasyon oranı (tüketici fiyatlarında): %19 (2015)

İş gücü: 5 Milyon (2012)

İş gücü – sektörlere göre: tarım: % 9.4, endüstri: % 45.9, hizmet: % 44.7(2015 verilerine göre)

İşsizlik oranı: % 1 (2012)

İhracat: 42.06 Milyar Dolar (2015)

İthalat: 45.17 Milyar Dolar (2015)

4. DIŞ TİCARET

BELARUS'UN DIŞ TİCARETTE BAŞLICA PARTNERLERİ

İhracat (%)

Rusya: 35.4
Hollanda: 16.4
Ukrayna: 12.1
Litvanya: 7.1

İthalat (%)

Rusya: 59.4
Almanya: 5.4
Çin: 5.1
Ukrayna: 5

<u>Başlıca ihracat ürünleri</u>	<u>Başlıca ithalat ürünleri</u>
<ul style="list-style-type: none">• Makine veteçizat• Maden ürünleri• Kimyasallar• Metaller	<ul style="list-style-type: none">• Maden ürünleri• Makine veteçizat• Kimyasallar• Gıda maddeleri

TÜRKİYE İLE DIŞ TİCARET

Türkiye- Belarus Dış Ticaret Göstergeleri (Dolar)

	İHRACAT	İTHALAT	DENGE	HACİM
2013	303.152.282,00	186.840.426,00	116.311.856,00	186.840.497,00
2014	272.251.492,00	147.702.735,00	124.548.757,00	419.954.227,00
2015	205.130.365,00	192.830.735,00	12.299.630,00	397.961.100,00
2016	357.524.431,00	102.567.217,00	254.957.214,00	460.091.648,00

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Türkiye'nin Belarus'a İhracatında Başlıca Ürünler

- Sentetik Filament İplikleri
- Kara Taşıtları Aksam, Parçaları
- Diğer Örmeye Mensucat
- Karıştırılmış Kauçuk
- Radyo Veya Televizyon Yayınlarına Mahsus Verici Cihazlar, Televizyon Kameraları, Dijital Ve Görüntü Türkiye'nin Belarus'dan İthalatında Başlıca Ürünler

- Demir Veya Alaşımsız Çelikten Yarı Mamuller
- Azotlu Mineral Veya Kimyasal Gübreler
- Sentetik Filament Demetleri
- Potaslı Mineral/Kimyasal Gübreler
- Sentetik Devamsız Lifler

Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı

SAKARYA - Belarus Dış Ticaret Göstergeleri (Dolar)

	İHRACAT	İTHALAT	DENGE	HACİM
2013	3.081.261,00	1.240.936,00	1.840.325,00	4.322.197,00
2014	3.940.661,00	1.468.889,00	2.471.772,00	5.409.550,00
2015	2.207.199,00	1.488.147,00	719.052,00	3.695.346,00
2016	2.174.384,00	1.324.491,00	849.893,00	3.498.875,00

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Türkiye ile Belarus ticareti 1990'lı yılların ortasından itibaren canlanmaya başlamış, bu dönemde sürekli açık veren ticaretimiz 2000'li yıllarla birlikte ihracat değerlerinin arttığı ve günümüze doğru bazı yıllarda açık verilse de genelde ihracat değerlerinin ithalatı aştığı bir görünüm sergilemiştir.

Türk menşeli malların ülkeye AB, Polonya, Rusya Federasyonu gibi ülkelerden giriyor olması nedeniyle Belarus resmi istatistiklerine göre Türkiye'nin Belarus'a ihracatı daha yüksek düzeydedir. Bu durum aynı zamanda Avrupa ülkeleri ile ticarete uygulanan yüksek vergi oranları nedeniyle Türk mallarının rekabet gücünü de olumsuz yönde etkilemektedir.

YATIRIM İLİŞKİLERİ

T.C. Ekonomi Bakanlığı verilerine göre, Haziran 2014 itibarıyla Türkiye'de 63 adet Belarus Cumhuriyeti sermayeli firma faaliyet göstermektedir.

Türkiye, Belarus'ta müteahhitlik sektöründe önde gelen ülkelerden biri konumundadır. Türk müteahhitlik firmalarının ülkedeki faaliyetleri 1991 yılında Enka İnşaat tarafından gerçekleştirilen askeri konut projesiyle başlamıştır. 2008-2012 döneminde Türk müteahhitlik şirketleri tarafından tamamlanmış veya yapımına devam edilen projelerin toplam tutarı 215 milyon dolardır. Türk firmaları tarafından bugüne kadar üstlenilen işlerin toplamı 2013 yılı Mart ayı itibarı ile (tamamlanan işler ve yapımı devam edenler) yaklaşık 679 milyon dolara ulaşmıştır.

Ülkede Türk müteahhitlik firmalarınca yürütülen başlıca projeler, 2012 yılı sonlarında inşaatına başlanan Galleria Concept AVM ve Otel İnşaatı Projesi, Beş Yıldızlı Hilton Oteli İnşaatı Projesi ve Smorgon kentinde Avusturya merkezli Kronospan firması için inşaatı sürdürülen fabrika tesisleridir. Türk Eximbank kredisıyla Minsk'te bulunan 3 yıldızlı Oktiyabsrkaya otelinin rekonstrüksiyonunu öngören "5 yıldızlı President Oteli" projesi 2012 yılı sonunda tamamlanmıştır.

Belarus'un 2014 yılı Mayıs ayında Dünya Buz Hokeyi Şampiyonasına ev sahipliği yapmış olması dolayısıyla inşası gerçekleştirilen/devam eden sportif tesis, lojman ve otellere ilişkin ihalelerden Belarus ölçeğinde azımsanmayacak pay alabilmişlerdir. (9-25 Mayıs 2014 etkinlik tarihi)

2012 yılında 138 bin Belarus vatandaşı ülkemizi ziyaret ederken, 2013 yılında bu sayı 201 bine yükselmiştir.

Türkiye Ve Belarus Arasındaki Anlaşma Ve Protokoller

Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması – 1993

Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması - 1997

Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması – 1998

Belarus'un Taraf Olduğu Uluslararası Önemli Ekonomik/Ticari Anlaşmalar:

Gümrük Birliği - Belarus, Rusya Federasyonu ve Kazakistan arasında oluşturulan bir birliktir. (2010)

Rusya-Belarus Birlik Anlaşması - Rusya Federasyonu ve Belarus aralarında imzalanan “Birlik Anlaşması” ile iki ülke siyasi ve ekonomik entegrasyonu derinleştirmeyi hedeflemektedir. (1997)

Bağımsız Devletler Topluluğu - Topluluk, “üye ülkelerin egemen eşitliğine dayalı olarak” üye ülkeler arasında dostluk, iyi komşuluk, etnik gruplar arası uyum, güven, karşılıklı anlayış ve karşılıklı fayda sağlayan işbirliğinin güçlenmesini ve geliştirilmesi hedefleriyle kurulmuştur. (1991)

Avrasya Ekonomik Topluluğu - Belarus, Kazakistan, Kırgızistan, Rusya Federasyonu, Tacikistan (2000) ve Özbekistan (2006)

Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu - Komisyonun, Türkiye'nin de dâhil olduğu 56 üyesi vardır.

5. NOTLAR

THY'nın İstanbul'dan Minsk'e direkt uçuşları bulunmaktadır.

Belarus ekonomisi genel anlamda Sovyetler Birliği döneminden kalan kamu işletmelerinin üretimde yoğun olarak yer tuttuğu bir ekonomi olarak görülmektedir.

Ülkede devletin ekonomideki ağırlığı fazladır; bu anlamda büyük işletmelerin tamamına yakını devlete ait olup, toplam sanayi üretiminin en az % 70'inin devlet kontrolündeki işletmeler tarafından yapıldığı değerlendirilmektedir.

Ülke resmi olarak ithal-ikamesi stratejisi izlemekte, bu çerçevede, halk ithal mal satın almak yerine yerli malları kullanmaya teşvik edilmektedir.

İthal ikamesine dayalı kalkınma stratejisinin yanı sıra ülkede var olan potasyum kaynakları ile işlenen petrol sonucu elde edilen petrol ürünleri ihracatta önemli yer tutmaktadır.

Özellikle bankacılık alanında ihracatçılarımız açısından birtakım sorunlar doğabilmektedir. Türkiye-Belarus bankaları arasındaki ilişkiler de yetersiz seviyededir.

Yaklaşık 10 milyonluk bir iç pazara sahip olmasının yanı sıra geniş Rusya pazarına alternatif bir giriş kapısı konumuna gelmiş olması Belarus'un işadamları için cazibesini arttırmakta ve liberal düzene uyum sağlama yolunda atılan adımlar doğrultusunda özellikle çoğu sektörün henüz yoğun rekabetten uzak durumda olması önemli bir fırsat yaratmaktadır.

Ülkenin vergi, teşvik ve dış ticaret uygulamaları açısından da henüz liberalleşme aşamasını tamamlayamamış olması da birtakım sorunlar yaratmaktadır. Devlet için önemli gelir kaynağı oluşturan başta ithalat, işletme, kişisel gelir vergisi gibi vergiler ülkedeki yabancı yatırımcılar için önemli bir yük teşkil etmektedir.

Belarus'un Rusya ile imzalamış olduğu Gümrük Birliği Anlaşması dış ticarete uygulanan vergi ve tarifeleri önemli ölçüde etkilemiştir. (Birçok ürüne uygulanan ithalat vergisi oranları yaklaşık %20 oranında artırılmıştır)

Türkiye ile Belarus arasında ticari ilişkiler bakımından coğrafi konum da önemli bir avantajdır. Özellikle iki ülke arasındaki yakınlık bu açıdan önemli olmakla birlikte Belarus'un sahip olduğu konum gerek AB ülkeleri gerek Rusya Federasyonu ve gerekse transit yollar bakımından ciddi avantajlar sağlamaktadır.

İki ülke arasındaki ticaret hacmi henüz potansiyel rakamlarının altında olmakla birlikte önemli fırsatlar bulunmakta ve tekstil, yapı ürünleri, motorlu kara taşıtları aksam ve parçaları, gıda sektörlerinde ihracat imkanları ciddi potansiyel taşımaktadır.